

Kunnanvaltuusto

Aika 21.02.2024 klo 18:00 - 19:41

Paikka Virta sali, Valkeakoskentie 19, 37500 Lempäälä

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 8	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	4
§ 9	Pöytäkirjan tarkastajat	5
§ 10	Vastaus valtuustoaloitteeseen Lemenen tuottaman nollapäästöisen energian hyödyntämisestä	6
§ 11	Tilojen Karvonen 418-439-3-42 ja Karvonen 418-406-2-35 ostaminen	9
§ 12	Lempäälän Lämpö Oy:n 600 000 euron lainatakaus kaukolämpöverkon laajentamiseen Moisiossa ja kaukolämpöverkon rakentamiseen Hakkarin ja Moision välille	11
§ 13	Vuoden 2023 talousarvion ylitysoikeudet	15
§ 14	Selvitys palvelusetelin käyttöönottomahdollisuudesta yksityisessä perhepäivähoidossa	16
§ 15	Vastaus valtuustoaloitteeseen hävikkiruuan hyödyntämisestä	25
§ 16	Vireillä olevat vuosien 2020, 2021, 2022 ja 2023 aikana jätetyt valtuustoaloitteet ja kuntalaisaloitteet	28
§ 17	Valtuustoaloitteet	31

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Aspila Riina	Jäsen	
	Haapajoki Henri	Jäsen	
	Haapasalmi Anita	Jäsen	
	Havukainen Heikki	Jäsen	
	Huhtala Anita	Jäsen	
	Huhtala Pasi	Jäsen	
	Hytönen Erkki	Jäsen	
	Hämäläinen Totti	Jäsen	
	Hämäläinen Ville	Jäsen	
	Hämäläinen-Ylikahri Maikki	3. varapuheenjohtaja	
	Kairimo Hanna	Jäsen	
	Kalliomäki Johanna	Jäsen	
	Kiiveri Antti	Jäsen	
	Kosola Satu	Jäsen	
	Kuisla Johanna	Jäsen	
	Kuisma Tapio	Jäsen	
	Lehikoinen Hannele	4. varapuheenjohtaja	
	Lindholm Henri	Jäsen	
	Lipsanen Tuomo	Jäsen	
	Liuha Tuukka	Jäsen	
	Nurmela Piia	Jäsen	
	Paananen Ismo	Jäsen	
	Palokangas Juho	Jäsen	
	Papinsaari Vesa	Jäsen	
	Perälä Antti	Jäsen	
	Petäkoski-Hult Tuula	1. varapuheenjohtaja	
	Päivänen Maria	Jäsen	
	Rajamäki Minna	Jäsen	
	Ruottunen Esko	Jäsen	
	Saikkonen Jani	2. varapuheenjohtaja	
	Tappura Mikko	Jäsen	
	Tolonen Kari	Jäsen	
	Träskbäck Jocka	Puheenjohtaja	
	Wesslin Tiina	Jäsen	
	Viitanen Mikko	Jäsen	
	Virtanen Kari	Jäsen	
Österberg Pauliina	Jäsen		
Laitinen Sirpa	Varajäsen		
Kiiveri Elina	Varajäsen		
Ruotsila Eero	Varajäsen		
Seppälä Jani	Varajäsen		
Holli Vesa	Varajäsen		
Kanervo Juho	Varajäsen		
Poissa	Korkatti Mika		
	Niemi Veijo		
	Ojala Carita		
	Talvilaine Timo		
	Wallenius Ari		
	Virolainen Vilma		
Muu	Rämö Heidi	Kunnanjohtaja	

Riina Kivistö	Pöytäkirjan pitäjä, Hallintojohtaja	
Paija Vili	Nuorisovaltuuston edustaja	
Sundström Marja	Vammaisneuvoston edustaja	
Kallio Anneli	Seniorineuvoston edustaja	
Levonmaa Tiia	Asiantuntija, yhdyskuntajohtaja	§ 8-14
Auvinen Kari	Asiantuntija, talousjohtaja	§ 8-14

Allekirjoitukset

Jocka Träskbäck
puheenjohtaja

Riina Kivistö
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

8 - 17

Pöytäkirjan tarkastus Lempäälä 27.2.2024

Ismo Paananen
pöytäkirjantarkastaja

Satu Kosola
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito Lempäälässä 28.2.2024
Hallintojohtaja Riina Kivistö
julkisessa tietoverkossa

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Kunnanvaltuusto 21.02.2024 § 8

Kunnanvaltuuston laillisuuden edellytyksenä on, että valtuusto on kutsuttu koolle kuntalain, hallintosäännön ja valtuuston tekemän päätöksen mukaisesti. Päätösvaltaisuuden edellytyksenä on, että vähintään kaksi kolmannelta valtuutetuista on saapuvilla.

Esityslista ja kokouskutsu on jaettu sähköisesti valtuutetuille, varavaltuutetuille, kunnanhallituksen jäsenille, kunnanjohtajalle ja johtoryhmälle 14.2.2024.

Lisäksi kokouskutsu on kunnanvaltuuston tekemän päätöksen mukaisesti julkaistu Lempäälän-Vesilahden Sanomissa ja yleisessä tietoverkossa (www.lempaala.fi).

Paikalla olevien valtuutettujen lukumäärä selviää kokouksen alussa toimitettavassa nimenhuudossa.

Puheenjohtaja tulee toteamaan kunnanvaltuuston hallintosäännön 12 luku 10 §:n mukaisesti onko valtuusto laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Yleisö voi seurata kokousta suorana lähetyksenä Lempäälän kunnan Youtube-kanavalla:

www.youtube.com/channel/UCPASescM2RNgg1JOGunDIRQ

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi, ja että läsnä on 37 valtuutettua ja 6 varavaltuutettua.

Lempäälän kunta		Pöytäkirja	2/2024	5
Kunnanvaltuusto	§ 9	21.02.2024		

Pöytäkirjan tarkastajat

Kunnanvaltuusto 21.02.2024 § 9

Lempäälän kunnan hallintosäännön 12 luvun 24 §:n mukaisesti kunnanvaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan 27.2.2024 ja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa (www.lempaala.fi) sekä Lempäälä -talolla 28.2.2024 lähtien.

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Päätös Kunnanvaltuusto valitsi yksimielisesti pöytäkirjatarkastajiksi Ismo Paanasen ja Satu Kosolan.

Yhdyskuntalautakunta	§ 24	06.02.2024
Kunnanhallitus	§ 33	12.02.2024
Kunnanvaltuusto	§ 10	21.02.2024

Vastaus valtuustoaloitteeseen Lemenen tuottaman nollapäästöisen energian hyödyntämisestä

Kunnanhallitus 17.5.2021 §146

Kunnanvaltuuston kokouksessa 28.4.2021 Valtuutettu Mikko Blomqvist jätti 30 valtuutetun ja varavaltuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen koskien Lemenentuottaman nollapäästöisen energian hyödyntämistä.

Kunnanvaltuusto lähetti valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Lisätietoja: hallintojohtaja Riina Kivistö, puh. 040 133 7485

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen yhdyskunnan palvelualueelle valmisteltavaksi yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen
Tiedoksi	vs. yhdyskuntajohtaja

Yhdyskuntalautakunta 06.02.2024 § 24

Valmistelijat: Mikko Kettunen, toimitusjohtaja Lempäälän Energia;
Riitta Järvenpää, toimitusjohtaja Lempon Parkki Oy;
Päivi Liejumäki, energia- ja ilmastoasiantuntija, Lempäälän kunta;
Ulla Palo-oja, rakennuttajapäällikkö, Lempäälän kunta

LEMENE

Suomi ei ole vielä implementoinut kiinteistörajat ylittävää energiayhteisö mahdollisuutta EU-direktiivin mukaisesti sähkömarkkinalakiin siinä muodossa, jolla sähkön jakelu kiinteistörajajen ylitse mahdollistettaisiin LEMENE-sähköverkossa Marjamäen alueella.

Sähkömarkkinalakia on kansallisesti uudistettu ja lakiin on tuotu mahdollisuus rakentaa erillinen linja. Erillisen linjan kautta voidaan viereiseltä kiinteistöltä liittää aurinkovoimala kiinteistörajan ylitse sähkön käyttäjään. Eri tahot tulkitsevat tämän lisäyksen olevan kiinteistörajat ylittävä energiayhteisö ja sellaisenaan täyttävän EU direktiivin vaatimukset. Lisäys ei kuitenkaan mahdollista sähkön jakelua LEMENE-sähköverkon alueella, koska erillinen linja mahdollistaa sähkön liikkumisen vain yhteen suuntaan kiinteistöjen välillä. Aidosti kiinteistörajat ylittävä energiayhteisö mahdollistamisesta ei ole suunnitelmaa tai aikataulua, mutta asian eteen tehdään töitä, ei pelkästään Lempäälän Energian toimesta, vaan myös muiden ulkopuolisten tahojen toimesta. Olemme tunnistaneeet kasvavan

Yhdyskuntalautakunta	§ 24	06.02.2024
Kunnanhallitus	§ 33	12.02.2024
Kunnanvaltuusto	§ 10	21.02.2024

tarpeen keskustelujen pohjalta, joita olemme käyneet ulkopuolisten tahojen kanssa.

Ilman sähkömarkkinalain päivityksiä LEMENE-sähköverkosta ei voida jakaa sähköä edes sähköautojenlatausta varten. LEMENE-järjestelmässä sähköautonlatausta varten tarvittava sähkö pitää siirtää kiinteistörajojen yli ja sähkömarkkinalain mukaisesti tarvitaan verkkolupa, jotta kiinteistörajan ylitse saa sähköä siirtää. Sähkömarkkinalaki mahdollistaa kiinteistön sisällä tuotetun sähkön käyttämisen esimerkiksi sähköautonlatausta varten. Tällöin esimerkiksi huoltoasemalla voidaan tuottaa aurinkosähköä ja käyttää sitä sähköauton lataukseen, jos kokonaisuus on yhden kiinteistön sisällä.

Viime vuosien kriisit sähkömarkkinassa ovat palvelleet sähköntuottajia, ja myös LEMENE:ä. Alkuperäisen tavoitteen jäämisestä huolimatta LEMENE järjestelmä on taloudellisesti kannattava. Kuitenkin sähkömarkkina on edelleen volatiilissa tilassa ja markkina muuttuu jatkuvasti. Lempäälän Energia on hakenut huhtikuussa 2022 suljetun jakeluverkon lupaa omalle käytölle, joka mahdollistaisi LEMENE-verkossa tuotetun sähkön käyttämisen Lempäälän Lämmön ja Lempäälän Energian tarpeisiin esimerkiksi sähkökattilalla tuotettua kaukolämpöä varten. Kyseinen lupa ei mahdollista sähkön jakelua ulkopuolisiin tarpeisiin. Lupa prosessi on edelleen kesken.

Lempon Parkki

Lempon Parkin 301:stä pysäköintipaikasta puolet on varustettu sähköautojen latausmahdollisuudella. Pysäköintitalossa on kaksi keskinopeaa (22 kW) ja 148 hidasta (3,7 kW) sähköautojen latauspistettä. Lempäälä-talon yhteydessä sijaitseva Lempon Parkki vastaa suurimmaksi osaksi alueen pidempiaikaiseen pysäköintitarpeeseen. Viereisten kerrostalojen asukaspysäköinti on osoitettu Lempon Parkkiin, lisäksi sitä käyttävät mm. alueella työskentelevät, junamatkailijat ja Lempäälä-talossa vierailevat. Keskinopeat ja hitaat latauspisteet vastaavat hyvin nykyiseen lataustarpeeseen.

Nykyinen aluetta palveleva sähkömuuntamo ei mahdollista sähkökäytön tuntuvaa lisäämistä. Suurteholatauspisteen hankintaa voidaan tarkastella, kun muuntamon uusimistarve muista syistä on ajankohtaista.

Lopuksi

Yllä olevien Lempäälän Energian ja Lempon parkin lausuntojen perusteella todetaan, että suurtehoista sähköautojen pikalatausasemaa ei lähdetä valmistelemaan Lempäälän konsernissa tässä vaiheessa.

Lisätietoja: rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja p. 050 3839 764

Esittelijä Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus Yhdyskuntalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Yhdyskuntalautakunta	§ 24	06.02.2024
Kunnanhallitus	§ 33	12.02.2024
Kunnanvaltuusto	§ 10	21.02.2024

Päätös Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi Lempäälän Energia Oy:n, Lempäälän Lämpö Oy:n ja Lempon Parkki Oy:n toimitusjohtajat, energia- ja ilmastoasiantuntija

Kunnanhallitus 12.02.2024 § 33

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa oli asiantuntijana läsnä pykälän käsittelyn ajan.

Tiedoksi Lempäälän Energia Oy:n, Lempäälän Lämpö Oy:n ja Lempon Parkki Oy:n toimitusjohtajat, energia- ja ilmastoasiantuntija

Kunnanvaltuusto 21.02.2024 § 10
160/10.03.01.00/2023

Lisätietoja: rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja p. 050 3839 764

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös Kunnanvaltuusto hyväksyi selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja totesi asian loppuun käsitellyksi.

Tiedoksi Lempäälän Energia Oy:n, Lempäälän Lämpö Oy:n ja Lempon Parkki Oy:n toimitusjohtajat, energia- ja ilmastoasiantuntija

Liitteet

Liite 1 Valtuustoaloite Lemmen tuottaman nollapäästöisen energian hyödyntämisestä

Tilojen Karvonen 418-439-3-42 ja Karvonen 418-406-2-35 ostaminen

Kunnanhallitus 12.02.2024 § 32

Valmistelija tonttipäällikkö Jukka Suhonen

Kiinteistöjen Karvonen 418-406-2-35, pinta-ala 46,2 ha ja Karvonen 418-439-3-42, pinta-ala 8,9 ha ostamisesta Lempäälän kunnalle on sovittu maanomistajan kanssa. Kiinteistöjen alue on merkitty yleiskaavassa osittain pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi (AP), lähivirkistysalueeksi (VL), maa- ja metsätalousalueeksi (MT-1 ja M), erityisalueeksi (E) sekä pieneltä osin vanhassa asemakaavassa erityisalueeksi (EJ) ja maa- ja metsätalousalueeksi (M). Kiinteistön kauppahinnaksi on sovittu 1.186.560,00 euroa. Kiinteistöjen ostaminen täydentää ja yhtenäistää kunnan maaomaisuutta ja mahdollistaa pientalovaltaisen asuntoalueen laajentumisen kunnan keskeisellä alueella sekä mahdollistaa yritys- ja työpaikka-alueen laajentumisen Marjamäen alueella Hulikankulmassa.

Lempäälän kunta on tehnyt vuoden 2019 tilinpäätöksen yhteydessä taseeseen 3 milj. euron investointivarausten strategiseen maanhankintaan. Nyt esitettävää kiinteistökaupan vaatiman 1,2 milj. euron lisämäärärahan käyttöä vastaan on perusteltua purkaa saman tilikauden aikana strategisen maanhankinnan investointivarausta 1,2 milj. eurolla.

Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun Toimielinten tehtävät ja toimivallanjako 1 §:n Kunnanhallituksen tehtävät ja toimivalta 1. kohdan mukaan kunnanhallitus on toimivaltainen päättämään kiinteän omaisuuden ostamisesta.

Lisätietoja: tonttipäällikkö Jukka Suhonen, puh. 050 3833 778

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus

- päättää, että Lempäälän kunta ostaa kiinteistöt Karvonen 418-406-2-35, pinta-ala 46,2 ha ja Karvonen 418-439-3-42, pinta-ala 8,9 ha edellyttäen, että kunnanvaltuusto myöntää kaupan vaatiman lisämäärärahan. Kauppahinta on 1.186.560,00 euroa.
- myöntää tonttipäällikölle oikeuden muotoilla kauppakirjan yksityiskohdat myyjän kanssa sekä oikeuden kiinteistöjen Karvonen 418-406-2-35 ja Karvonen 418-439-3-42 kauppakirjan allekirjoittamiseen kauppakirjassa mainituin ehdoin.
- päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se myöntää kaupan vaatiman 1,2 milj. euron lisämäärärahan vuoden 2024 talousarvion investointiosaan hankeryhmään Kiinteä omaisuus
- päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy, että tilikaudella 2024 puretaan strategiseen maanhankintaan tehtyä taseen investointivarausta 1,2 milj. eurolla.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 32
§ 11

12.02.2024
21.02.2024

Merkittiin pöytäkirjaan, että tonttipäällikkö Jukka Suhonen ja yhdyskuntajohtaja Tia Levonmaa saapuivat kokoukseen klo 19.30 ja olivat asiantuntijoina läsnä pykälän käsittelyn ajan. Jukka Suhonen poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 19.47.

Otteet

myyjä, tonttipäällikkö

Tiedoksi

yhdyskuntajohtaja, kaavoituspäällikkö, Lempäälän Kehitys Oy

Kunnanvaltuusto 21.02.2024 § 11
177/10.00.01/2024

Lisätietoja: tonttipäällikkö Jukka Suhonen, puh. 050 3833 778

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto myöntää kaupan vaatiman 1,2 milj. euron lisämäärärahan vuoden 2024 talousarvion investointiosaan hankeryhmään Kiinteä omaisuus. Lisäksi kunnanvaltuusto hyväksyy, että tilikaudella 2024 puretaan strategiseen maanhankintaan tehtyä taseen investointivarausta 1,2 milj. eurolla.

Päätös

Kunnanvaltuusto myönsi kaupan vaatiman 1,2 milj. euron lisämäärärahan vuoden 2024 talousarvion investointiosaan hankeryhmään Kiinteä omaisuus. Lisäksi kunnanvaltuusto hyväksyi, että tilikaudella 2024 puretaan strategiseen maanhankintaan tehtyä taseen investointivarausta 1,2 milj. eurolla.

Liitteet

Liite 2 Karvonen E 418-406-2-35 karttaote

Liite 3 Karvonen W 418-439-3-42 karttaote

Liite 4 kk-luonnos Karvonen 418-406-2-35 ja Karvonen 418-439-3-42

Lempäälän Lämpö Oy:n 600 000 euron lainatakaus kaukolämpöverkon laajentamiseen Moisiossa ja kaukolämpöverkon rakentamiseen Hakkarin ja Moision välille

Kunnanhallitus 29.01.2024 § 17

Valmistelijat kunnanjohtaja Heidi Rämö, talousjohtaja Kari Auvinen,
johdon erityisavustaja Tuulia Rinne

Lempäälän Lämpö Oy on toimittanut kuntaan 27.12.2023 investoinnin rahoitusta koskevan takauspyynnön. Yhtiö pyytää kunnalta takausta 600 000 euron investointilainaan, jolla rahoitettaisiin kaukolämpöverkon laajentamista Moisiossa ja kaukolämpöverkon rakentamista Hakkarin ja Moision välille.

Kunnanhallitus on ennakkokantanaan 27.11.2023 § 286 puoltanut Lempäälän Lämpö Oy:n suunnitelmaa rakentaa kaukolämpöverkko Hakkarin ja Moision välille sekä laajentaa Moision alueen olemassa olevaa kaukolämpöverkkoa. Kuntakonsernin kokonaisedun kannalta investointia on kannattavaa puoltaa, sillä se mahdollistaa Lempäälän kunnan talousarviotavoitteiksi asetettujen lämmitystapamuutosten toteuttamisen Moision koululla sekä Aurinkolinnan ja Siskonlinnan päiväkodeissa. Lisäksi kaukolämpöverkon rakentaminen Hakkarin-Moisio-välille mahdollistaa Moision liikuntakeskuksessa sijaitsevan lämpökeskuksen purun.

Lempäälän Lämmön tarkoituksena on rahoittaa kaukolämpöverkkoinvestointi kahdenkymmenenviiden (25) vuoden laina-ajalle kilpailutettavalla investointilainalla, joka edellyttää kunnan omavelkaisen lainantakauksen. Yhtiö esittää lainantakauksen vastavakuudeksi kiinteistökiinnitystä.

Investointihankkeen suunniteltu rahoitusrakenne		Rahoituksen ajankohta
Lempäälän kunnalta (omistaja) pyydetty lainantakausta kilpailutettavaan investointilainaan	600 000 euroa	2024-2025

Investointi on osa Lempäälän Lämmön tulevien vuosien (2024-2026) investointisuunnitelmaa (20.10.2023). Suunnitellun investointiohjelman toteuttaminen merkitsee yhtiölle korollisen nettovelan kasvua.

Nykyinen Lempäälän kunnan osakepääoma Lempäälän Lämpö Oy:ssä on 821 095,31 euroa.

Kunnan myöntämä lainantakausta

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 17
§ 12

29.01.2024
21.02.2024

tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa.

Lempäälän Lämpö Oy on Lempäälän kunnan täysin omistama kuntakonsernin tytäryhtiö. Takaussitoumuksen antaminen kunnan tavoitteiden toteutumisen mahdollistavalle investointihankkeelle kuuluu kunnan toimialaan. Takauksen myöntämiselle ei ole tämän johdosta estettä.

Lainan takaaminen ei vaaranna kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Lainan takaamiseen ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä ja lisäksi yhtiö esittää takaukselle asianmukaista vastavakuutta, joka on kiinteistökiinnitys.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään. Kunnan tulee huomioida nämä valtioneuvoston päätökset myös tytäryhtiön lainan takaamiseen liittyvissä ratkaisuissa (HE 268/2014, s. 231).

Euroopan komission (2008/C 155/02) mukaan seuraavien edellytysten täyttäminen riittää osoittamaan, että yksittäinen kunnan takaus ei ole valtiontukea:

1. lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa
2. takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti (kiinteä enimmäismäärä ja rajattu voimassaoloaika)
3. takaus ei kata missään vaiheessa enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä
4. takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta

Jos jokin edellä mainituista edellytyksistä ei täyty, se ei kuitenkaan tarkoita sitä, että takaus katsottaisiin automaattisesti valtiontueksi.

Lähtökohtaisesti kyseessä ei ole valtiontuki, jos kunnan takaus ei tuo etuja yhtiölle – eli jos takaus luodaan ehdoilla, jotka yksityinen toimija voisi markkinatalouden tavanomaisin ehdoin hyväksyä. Takauksesta tulee näin ollen maksaa markkinaperusteinen hinta: takausprovisio (%). Jos takauksesta maksettu hinta on vähintään yhtä korkea kuin vastaava rahoitusmarkkinoilla esiintyvä takauksen viitemaksu, takaus ei ole tukea (HE 268/2014, s. 44). Takausprovisioksi esitetään 0,7 %.

Lempäälän Lämpö Oy:n toimialana on omistaa ja hallita kaukolämpö- ja maakaasuverkostoa, lämpökeskus- ja muita lämpö- ja maakaasulaitteita, huolehtia lämpö- ja maakaasusopimuksen tehneiden kiinteistöjen lämmitykseen, lämpimän käyttöveden valmistukseen ja prosessiin tarvittavan lämpöenergian ja maakaasun jakelusta sekä kiinteistöjen hoitoon, huoltoon ja isännöintiin liittyvistä tehtävistä. Yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteätä omaisuutta. (Yhtiöjärjestys 20.5.1987.) Yhtiö toteuttaa toiminnallaan Lempäälän kuntastrategiaa kunnan täysin omistamana tytäryhtiönä.

Kunnanvaltuuston takauspäätöksen jälkeen Lempäälän Lämpö kilpailuttaa investointilainan. Kilpailutuksen jälkeen kunnanhallitus merkitsee tiedoksi kilpailutetun lainan ehdot. Todettakoon, että takauspäätöksen

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 17
§ 12

29.01.2024
21.02.2024

täytäntöönpano ei ole mahdollista ilman kunnanvaltuuston takauspäätöksen lainvoimaa (KHO:2012:9).

Toimivalta: kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta.

Lisätietoja kunnanjohtaja Heidi Rämö, puh. 040 133 7803

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää

1. myöntää Lempäälän Lämpö Oy:lle Moision kaukolämpöverkon laajentamista ja Hakkarin ja Moision välisen kaukolämpöverkon rakentamista varten otettavalle pääomaltaan enintään 600 000 euron määräiselle ja maksuajaltaan 25 vuoden pituiselle investointilainaa koskevalle luotolle täysimääräisen 100 %:n omavelkaisen takauksen; ja
2. vahvistaa, että omavelkainen takaus kattaa täysimääräisesti luoton koko velkapääoman lisäksi luoton korot, viivästyskorot ja perimiskulut ja muut luottoehtojen mukaiset maksuvelvoitteet.
3. hyväksyä takauksen vastavakuudeksi takausvastuun määrän kattavan kiinteistökiinnityksen.
4. periä takauksesta vuosittain 0,7 % suuruisen takausprovision, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnanvaltuuston II varapuheenjohtaja Jani Saikkonen ei osallistunut esteellisenä (yhteisöjäävi) tämän pykälän käsittelyyn eikä päätöksentekoon.

Otteet

Lempäälän Lämpö Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja

Tiedoksi

talousjohtaja

Kunnanvaltuusto 21.02.2024 § 12
740/00.04.02/2023

Lisätietoja kunnanjohtaja Heidi Rämö, puh. 040 133 7803

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää

1. myöntää Lempäälän Lämpö Oy:lle Moision kaukolämpöverkon laajentamista ja Hakkarin ja Moision välisen kaukolämpöverkon rakentamista varten otettavalle pääomaltaan enintään 600 000 euron määräiselle ja maksuajaltaan 25 vuoden pituiselle investointilainaa koskevalle luotolle täysimääräisen 100 %:n omavelkaisen takauksen; ja
2. vahvistaa, että omavelkainen takaus kattaa täysimääräisesti luoton koko

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 17
§ 12

29.01.2024
21.02.2024

velkapääoman lisäksi luoton korot, viivästyskorot ja perimiskulut ja muut luottoehtojen mukaiset maksuvelvoitteet.

3. hyväksyä takauksen vastavakuudeksi takausvastuun määrän kattavan kiinteistökiinnityksen.

4. periä takauksesta vuosittain 0,7 % suuruisen takausprovision, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti

1. myöntää Lempäälän Lämpö Oy:lle Moision kaukolämpöverkon laajentamista ja Hakkarin ja Moision välisen kaukolämpöverkon rakentamista varten otettavalle pääomaltaan enintään 600 000 euron määräiselle ja maksuajaltaan 25 vuoden pituiselle investointilainaa koskevalle luotolle täysimääräisen 100 %:n omavelkaisen takauksen; ja
2. vahvistaa, että omavelkainen takaus kattaa täysimääräisesti luoton koko velkapääoman lisäksi luoton korot, viivästyskorot ja perimiskulut ja muut luottoehtojen mukaiset maksuvelvoitteet.

3. hyväksyä takauksen vastavakuudeksi takausvastuun määrän kattavan kiinteistökiinnityksen.

4. periä takauksesta vuosittain 0,7 % suuruisen takausprovision, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

Otteet

Lempäälän Lämpö Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja

Tiedoksi

talousjohtaja

Kunnanhallitus § 30
Kunnanvaltuusto § 13

12.02.2024
21.02.2024

Vuoden 2023 talousarvion ylitysoikeudet

Kunnanhallitus 12.02.2024 § 30

Valmistelija: talousjohtaja Kari Auvinen

Taloussprosessi on koontanut yhteenvedon käyttötalouden menomäärärahojen ylityksistä ja tuloarvioiden alituksista. Talousarvion sitovuustason mukaisesti yhteenvedo esitetään valtuustolle toimielintasoisesti ja investointiosan määrärahojen osalta hankeryhmittäisistä nettomäärärahoista. Määrärahoissa ovat mukana myös sisäiset vuokrat ja sisäiset ateriapalvelut.

Talousarvion sitovuusohjeen mukaisesti yhteenvedossa käsitellään 50 000 euroa suuremmat toimielinten määrärahaylitykset tai tuloarvioiden alitukset perusteluineen ottaen huomioon myös talousarvion sisäiset erät. Koska tilinpäätöksen valmistelu on vielä kesken, aineistoon voi vielä tulla vähäisiä muutoksia.

Vuonna määrärahojen ylityksiä on merkittävästi vähemmän kuin edellisinä vuosina ja myös kokonaisuutena talousarvion toimintakulut alittuivat ja toimintatuoton ylittyivät. Hyväksyttävät ylitysoikeudet ilmenevät lihavoituna summina liitteen oikean reunan sarakkeista.

Toimivalta: Kuntalaki 110 §

Lisätietoja: talousjohtaja Kari Auvinen, puh. 050 68148

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy toimielimittaiset menomäärärahojen ylitykset vuoden 2023 talousarvioon liitteen mukaisina.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että talousjohtaja Kari Auvinen saapui kokoukseen klo 19.15 ja oli asiantuntijana läsnä pykälän käsittelyn ajan.

Kunnanvaltuusto 21.02.2024 § 13
911/02.00/2022

Lisätietoja: talousjohtaja Kari Auvinen, puh. 050 68148

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto hyväksyy toimielimittaiset menomäärärahojen ylitykset vuoden 2023 talousarvioon liitteen mukaisina.

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi toimielimittaiset menomäärärahojen ylitykset vuoden 2023 talousarvioon liitteen mukaisina.

Liitteet

Liite 5 Ylitysoikeudet liite KV

Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 82	15.08.2023
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 5	17.01.2024
Kunnanhallitus	§ 21	29.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 14	21.02.2024

Selvitys palvelusetelin käyttöönottomahdollisuudesta yksityisessä perhepäivähoidossa

Kasvatus- ja opetuslautakunta 15.08.2023 § 82

Valmistelija Varhaiskasvatuspäällikkö Mirva Ritari

Lempäälän kunnanvaltuusto teki 23.11.2022 pidetyssä kokouksessa, talousarvion 2023 hyväksymisen yhteydessä (70§) tekstilisäyksen talousarviokirjan sivulle 41. Tekstilisäyksestä sovittiin ryhmien välisissä neuvotteluissa ja lisäyksestä oltiin yksimielisiä. Talousarviokirjan sivulle 41 lisättiin teksti; *Selvitetään palvelusetelin käyttöönotto mahdollisuus yksityiseen perhepäivähoitoon vuoden 2023 aikana.*

Taustaa

Palvelusetelin käyttöönotosta yksityisessä perhepäivähoidossa on jätetty valtuustoaloite 25.11.2020 § 84, *palveluseteli käyttöön myös yksityiseen perhepäivähoitoon*, vastaus valtuustoaloitteeseen on käsitelty sivistyslautakunnan kokouksessa 18.01.2022 § 6, 8.2.2022 §14, kunnanhallituksessa 11.4.2022 § 83 ja kunnanvaltuustossa 27.4.2022 §20.

Lempäälän kunnassa on varhaiskasvatuspalveluiden piirissä (1.8.2023 tilanne) 804 lasta kunnallisessa varhaiskasvatuksessa, 218 lasta palvelusetelin piirissä ja yksityisen hoidon tuen piirissä 61 lasta.

Palveluseteli ei ole Tampereen kaupunkiseudulla käytössä perhepäivähoidossa. Sen sijaan useammassa kaupunkiseudun kunnassa maksetaan Lempäälän tapaan yksityisen hoidon tuen kuntalisää.

Nokialla on jätetty valtuustoaloite palvelusetelin käyttöönotosta myös yksityisessä perhepäivähoidossa ja selvitystä on tarkoitus tehdä yhteistyössä Nokian kaupungin kanssa.

Uuteen hallitusohjelmaan on kirjattu kohtaan 5.1. seuraavasti; *"Hallitus uudistaa varhaiskasvatuksen palveluseleitä koskevan lainsäädännön. Varhaiskasvatuksen palveluseleitä koskeva lainsäädäntö siirretään opetus- ja kulttuuriministeriöön, kuten varhaiskasvatustaloutta uudistettaessa oli tavoitteena. Hallitus arvioi lasten hoidon tukien kokonaisuuden huomioiden perheiden valinnanvapauden. Tavoitteena on, että yhä useampi perhe voisi valita erilaisten varhaiskasvatuksen muotojen välillä tasapuolisemmin. Yksityisen hoidon tuen piirissä olevien lasten osuus nostetaan hallituskauden aikana vähintään tasolle, jolla se oli vuonna 2011. Tämä toteutetaan korottamalla yksityisen hoidon tuen hoitorahaa."*

Palveluseteli yksityisessä varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatuksessa sovelletaan edelleen lakia sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä.

Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 82	15.08.2023
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 5	17.01.2024
Kunnanhallitus	§ 21	29.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 14	21.02.2024

Kunta tai kuntayhtymä voi tuottaa järjestämisvastuullaan olevat palvelut itse tai hankkia ne sopimukseen perustuen muulta palveluntuottajalta. Kunnan hankkiessa palveluita muulta palveluntuottajalta kunnalla säilyy kuitenkin järjestämisvastuu. Palveluntuottajan vastuu määräytyy sen mukaan, mitä kuntalaisia tai muussa lainsäädännössä säädetään tai mitä kunta ja palveluntuottaja sopivat. Valvonnan tarkoitus määrittellään kuntalain pykälissä 8 ja 9. Valvonnalla varmistetaan, että kuntalainen saa saman laatuisen palvelun riippumatta siitä, onko palveluntuottaja kunta itse, vai muu palveluntuottaja.

Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisia ovat yksityisen palveluntuottajan järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta aluehallintovirasto, sosiaali- ja terveysalan lupavirasto Valvira sekä varhaiskasvatuslain 50 §:ssä tarkoitettu kunnan toimitilin tai sen määräämä viranhaltija. Yksityistä, palvelusetelillä tuotettavan varhaiskasvatuksen valvontaa ja ohjausta toteuttaa Lempäälässä kaksi viranhaltijaa, varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö yksityisten päiväkotien osalta ja perhepäivähoidosta vastaava varhaiskasvatusyksikön johtaja, joka vastaa yksityisen perhepäivähoidon valvonnasta ja ohjauksesta.

Palveluseteli on yksi tapa tukea kuntalaisia yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden käyttäjiä. Palveluseteli maksetaan yksityisen varhaiskasvatuksen tuottajalle. Varhaiskasvatuksen palveluseteli on aina lapsikohtainen ja samanaikaisesti lapsen hoidon järjestämiseen ei voi saada yksityisen hoidon tukea eikä kotihoidon tukea.

Palvelusetelin arvo on tulosidonnainen. Tulosidonnaisuus lasketaan samojen tulorajojen mukaan kuin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Sisaralennus myönnetään perheille kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaan. Perheen asiakasmaksu määrittyy laskennallisesta kunnallisesta asiakasmaksusta (omavastuuosuus) ja palveluntuottajan mahdollisesta yksikkökohtaisesta lisähinnasta.

Yrittäjän/yrityksen tulee hakeutua palvelusetelituottajaksi. Uuden palvelusetelituottajan hyväksyy Lempäälän kunnassa hallintosäännön mukaan kasvatus- ja opetuslautakunta. Mikäli yrittäjä/yritys on hyväksytty palvelusetelituottajaksi toisessa Tampereen kaupunkiseudun kunnassa, voi päätöksen hyväksymisestä Lempäälän kunnan palvelusetelituottajaksi tehdä sivistysjohtaja.

Kunnalle osoitettavan uuden palvelusetelituottajan hakemuksen liitteenä, on toimitettava Lempäälän kunnalle myös Aluehallintoviraston lomake ”Ilmoitus yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden tuottamisesta”. Ilmoitus tulee toimittaa hyvissä ajoin ennen suunniteltua toiminnan aloittamisajankohtaa. Kunta toimittaa ilmoituksen Aluehallintovirastolle ja liittää ilmoitukseen oman lausuntonsa, josta ilmenee täyttääkö palvelutoiminta varhaiskasvatuslaissa säädetyt edellytykset. Aluehallintoviraston rekisteriin hyväksyminen on edellytys toiminnan aloittamiselle.

Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 82	15.08.2023
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 5	17.01.2024
Kunnanhallitus	§ 21	29.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 14	21.02.2024

Palvelusetelin piirissä olevat lapset kuuluvat kunnan järjestämisveloitteen piiriin, mikäli yritys joutuu yllättäen sulkemaan ovensa esimerkiksi taloudellisista ja tuotannollisista syistä. Palvelusetelituottajat kuuluvat myös kunnan palveluohjauksen piiriin, eli palvelupäällikkö voi tarjota paikkaa perheelle palvelusetelituottajalta. Huoltajan ei ole kuitenkaan välttämätöntä paikkaa hyväksyä, vaan hän voi edellyttää kunnallisen varhaiskasvatuspaikan osoittamista lapselleen.

Palvelusetelituottajat laskuttavat asiakasperheitään itse ja kunta tilittää kerran kuukaudessa palvelusetelituottajille setelien yhteissumman.

Mikäli palveluseteli tulisi Lempäälän kunnassa käyttöön myös yksityisessä perhepäivähoidossa, on kunta velvoitettu hoitamaan palveluiden piirissä olevien lasten varahoitojärjestelyt ja loma-aikojen hoidon järjestelyt, mikäli hoitaja itse ei pysty hoitoa muutoin järjestämään poissaolonsa ajalle. Tämä tulisi huomioida kunnallisen varhaiskasvatuksen resursseissa, niin tilojen kuin henkilöstönkin osalta.

Mahdollinen palvelusetelin käyttöönotto ei edellytä yksityisiä perhepäivähoitajia tai ryhmäperhepäivähoitokoteja hakeutumaan palvelusetelituottajiksi, vaan he voivat edelleen jatkaa yritystoimintaa yksityisen hoidon tuella.

Mikäli palveluseteli otettaisiin Lempäälässä käyttöön myös yksityisessä perhepäivähoidossa, tarkoittaisi se Tampereen kaupunkiseudun palvelusetelisääntökirjan kuntakohtaisen osuuden päivittämistä.

Palvelusetelin arvo **päiväkotihoidossa** on tällä hetkellä Tampereen kaupunkiseudulla yli 3-vuotiaan lapsen osalta 901 €/kk ja alle 3-vuotiaan lapsen osalta 1406 €/kk. Palvelusetelin arvo ei voi olla perhepäivähoidossa samansuuruinen kuin päiväkotihoidossa, koska tuotantokustannukset ovat hoitomuodoissa erilaiset.

Yksityisen hoidon tuki

Lempäälän kunnassa toimii 8 yksityistä kotona toimivaa perhepäivähoitajaa sekä 2 yksityistä ryhmäperhepäivähoitokotia. Lempäälän kunnassa ei ole yksityisen hoidon tuella toimivia päiväkoteja. Lempäälän kunnassa yksityisen hoidon tuen piirissä on 31.7.23 tilanteen mukaan 61 lasta, eli 5,63% varhaiskasvatuspalveluiden piirissä olevista lapsista.

Yksityisen hoidon tuen hoitoraha on 192,28 € €/kk/lapsi, huoltajien on lisäksi mahdollista saada yksityisen hoidon tuen hoitolisää max. 265,85 € €/kk, hoitolisä on tulosidonnainen. Esioppilaan hoitoraha on 70,75 €/kk. Lempäälän kunta maksaa yksityisen hoidon tuen kuntalisää seuraavasti: Lapsen varhaiskasvatusoikeus on yli 25 h/viikko

Hoitomuoto	Päiväkoti/ryhmäperhepäivähoito	Perhepäivähoito	Työsuhteinen hoitaja
alle 3 -vuotias	362€/kk	259€/kk	250€/kk
yli 3 -vuotias	310€/kk	207€/kk	200€/kk

Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 82	15.08.2023
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 5	17.01.2024
Kunnanhallitus	§ 21	29.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 14	21.02.2024

esiopetusikäinen	103€/kk	103€/kk	100€/kk
------------------	---------	---------	---------

Kokonaiskustannus kunnalle kuukaudessa yhden alle 3-vuotiaan osalta (päiväkotihoido tai ryhmäperhepäivähoito), maksettaessa täyttä hoitolisää on 820,13 €/kk (192,28+265,85+362). Yli 3 -vuotiaan osalta 768,13 €/kk.

Yksityisen hoidon tuen hoitoraha ja mahdollinen hoitolisä ohjataan suoraan palveluntuottajalle ja se muodostaa osan lapsen varhaiskasvatuspaikkamaksusta. Tämän lisäksi yksityisen hoidon tuella toimivat yrittäjät määrittävät lapsikohtaisen hinnan, joka jää perheen maksettavaksi.

Yksityisen hoidon tuella toimivat perhepäivähoitajat ja ryhmäperhepäivähoitokodit valitsevat itse asiakkaansa ja päättävät mm. työ- ja loma-ajoistaan itse sekä huolehtivat varahoidon järjestelyistä itse. Kunnalla ei ole järjestämisvelvoitetta yksityisen hoidon tuella hoidossa oleviin lapsiin.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luku Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako, 3 § kohta 12 Lautakunnat käy merkittävässä asioissa lähetekeskustelun ennen asian valmistelun aloittamista.

Lisätietoja sivistysjohtaja Nina Lehtinen, puh. 050 383 9789, varhaiskasvatuspäällikkö Mirva Ritari, puh. 044 423 5908.

Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Kasvatus- ja opetuslautakunta käy lähetekeskustelua otsikkoasiasta ja antaa jatkovalmisteluohjeita viranhaltijoille.
Päätös	Kasvatus- ja opetuslautakunta kävi lähetekeskustelua otsikkoasiasta ja antoi jatkovalmisteluohjeita viranhaltijoille.
Otteet	Kunnanvaltuusto
Tiedoksi	Varhaiskasvatuspäällikkö

Merkittiin pöytäkirjaan, että varhaiskasvatuspäällikkö Mirva Ritari saapui kokoukseen klo 17:29 ja oli asiantuntijana läsnä pykälän käsittelyn ajan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että lautakunnan jäsen Jorma Kunnas poistui kokouksesta klo 18:33 tämän pykälän käsittelyn aikana.

Merkittiin pöytäkirjaan, että lautakunnan jäsen Jorma Kunnas palasi kokoukseen klo 18:35 tämän pykälän käsittelyn aikana.

Merkittiin pöytäkirjaan, että varhaiskasvatuspäällikkö Mirva Ritari poistui kokouksesta klo 19:04 tämän pykälän päätöksenteon jälkeen.

Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 82	15.08.2023
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 5	17.01.2024
Kunnanhallitus	§ 21	29.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 14	21.02.2024

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokouksessa pidettiin tauko tämän pykälän päätöksenteon jälkeen klo 19:04 – 19:15.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 17.01.2024 § 5

Valmistelija Sivistysjohtaja Nina Lehtinen
Varhaiskasvatuspäällikkö Mirva Ritari

Taustaa

Lempäälän kunnanvaltuusto teki 23.11.2022 pidetyssä kokouksessa, talousarvion 2023 hyväksymisen yhteydessä (70§) tekstilisäyksen talousarviokirjan sivulle 41. Tekstilisäyksestä sovittiin ryhmien välisissä neuvotteluissa ja lisäyksestä oltiin yksimielisiä. Talousarviokirjan sivulle 41 lisättiin teksti; Selvitetään palvelusetelin käyttöönotto mahdollisuus yksityiseen perhepäivähoitoon vuoden 2023 aikana.

Yksityisen varhaiskasvatuksen piirissä Lempäälän kunnassa oli 12/2023 tilanteen mukaan 44 lasta.

15.8.2023 kokouksessa kasvatus- ja opetuslautakunta kävi asian tiimoilta lähetekeskustelun. Lähetekeskustelussa ohjeistettiin viranhaltijoita tekemään selvitys yhteistyössä Nokian kaupungin kanssa. Nokian kaupungilla asiasta oli jätetty valtuustoaloite. Ulkopuoliseksi kumppaniksi selvitystyöhön valikoitui Tutkimus ja Kehitys Ajatustalo Oy, Antti Pelto-Huikko. Annetussa aikamääreessä näin laajan selvityksen tekeminen viranhaltijatyönä ei olisi ollut mahdollista.

12.9.2023 kokouksessa kasvatus- ja opetuslautakunnalle esiteltiin tehtävän selvityksen runko. Taustaksi selvityksessä oli benchmarkattu Oulun ja Jyväskylän käytänteitä palvelusetelin käytöstä yksityisessä perhepäivähoidossa. *Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti esittelyn pohjalta, että Lempäälässä selvitys tehdään 826€/lapsi palvelusetelin arvolla.*

14.-22.9.2023 toteutettuun kolme erilaista kyselyä:

- kysely kunnallisen perhepäivähoidon ja yksityisen perhepäivähoidon asiakasperheille
- kysely kunnallisille perhepäivähoitajille
- kysely yksityisille perhepäivähoitajille

Kyselyn tulokset nähtävillä liitteenä olevasta loppuraportista.

25.9.2023 pidettiin info tehtävästä selvityksestä kunnallisille ja yksityisille perhepäivähoitajille päiväkotia Arwolassa. Infon sisällöstä vastasivat sivistysjohtaja Nina Lehtinen ja varhaiskasvatuspäällikkö Mirva Ritari.

Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 82	15.08.2023
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 5	17.01.2024
Kunnanhallitus	§ 21	29.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 14	21.02.2024

Lokakuussa 2023 toteutettiin puhelimitse henkilökohtaiset haastattelut sekä kunnillisille että yksityisille perhepäivähoitajille. Haastatteluiden sisältö luettavissa liitteenä olevasta loppuraportista.

14.11.2023 kokouksen ajankohtaisissa asioissa kasvatus- ja opetuslautakunnalle esiteltiin tehdyn selvityksen väliraportti Antti Pelto-Huikon toimesta. Väliraportin esittelyn yhteydessä käytiin läpi myös tehtyjen kyselyiden kooste ja henkilökohtaisten haastatteluiden kooste.

Väliraportin esittelyn jälkeen kasvatus- ja opetuslautakunta päätyi täydentämään tehtävää selvitystä siten, että dialle 31 päivitettiin ajantasaiset luvut ja materiaaliin lisättiin kustannusvertailu eri varhaiskasvatuksen järjestämistavoista. Tämän lisäksi lautakunta edellytti, että toteutetaan asiakaskysely seurakunnan perhekerhojen ja kunnan kohtamispaikkojen asiakasperheille, liittyen heidän tulevaisuuden toiveisiin varhaiskasvatusmuodon osalta. Kyselyssä kartoitettiin myös perheiden alueellista sijaintia.

1.12.-15.12.2023 toteutettiin kysely seurakunnan perhekerhojen asiakkaille ja kunnan kohtaamispaikkojen asiakkaille. Kyselyyn vastaamisesta muistutettiin useampaan kertaan. Kyselyyn saatiin yhteensä 7 vastausta. Kyselyn tulokset nähtävissä liitteenä olevasta selvityksen loppuraportista.

Nokian kaupungin selvityksessä palvelusetelin arvo oli 830€/lapsi. Selvityksen pohjalta Nokian kaupunginvaltuusto päätti (KV 11.12.2023, § 99), että palveluseteliä ei otetaan käyttöön yksityisessä perhepäivähoidossa.

Tiivistelmä selvityksen tuloksista:

Selvitystä varten kasvatus- ja opetuslautakunnan 12.9.2023 määrittämällä 826€/lapsi arvoisella palvelusetelillä:

- yksikään nykyisistä kunnallisista (7 vastaajaa) perhepäivähoitaja ei suoraan hakeutuisi yksityiseksi perhepäivähoidon palvelusetelituottajaksi
- yksityisistä perhepäivähoitajista (8 vastaajaa) kaksi hakisi varmasti ja viisi hakisi ehkä yksityiseksi perhepäivähoidon palvelusetelituottajaksi

Nykyisistä yksityisistä perhepäivähoitajista kuusi koki, että edellytys sitoutumisesta Tampereen kaupunkiseudun palvelusetelisääntökirjaan vähentää halukkuutta siirtyä palvelusetelituottajaksi. Yksi vastaaja ei ollut ihan varma ja yksi kertoi, että se ei vaikuta negatiivisesti.

Yksityisten perhepäivähoitajien vastausten perusteella 826€/lapsi palvelusetelin arvolla, heidän tulisi lisäksi periä perheiltä noin 150-250 euron lapsikohtaista kuukausittaista lisämaksua, jotta toiminta olisi taloudellisesti kannattavaa.

Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 82	15.08.2023
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 5	17.01.2024
Kunnanhallitus	§ 21	29.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 14	21.02.2024

Yksityisten perhepäivähoitajien mukaan palvelusetelin käyttöönotolla perhepäivähoidossa olisi positiivisia vaikutuksia:

- kuten tasapuolisempi järjestelmä perheille
- asiakkaiden hyötyminen palvelumaksuissa ja yhdenmukaisemmat palvelumaksut
- mahdollisesti vakaampi talous yrittäjälle mm. mahdollistamalla täydet lapsiryhmät (varhaiskasvatuslaki, max. 4,5 lasta / ryhmä)

Yksityisten perhepäivähoitajien mukaan *merkittävimmät negatiiviset* kokemukset palvelusetelin käyttöönotolla olisivat:

1. riski vapauden menettämisestä oman työn suunnittelussa ja toteuttamisessa (mm. loma-ajat, ruokalistat)
2. oman tulotason putoaminen
3. varahoidon järjestäminen mahdollisesti omalla kustannuksella

Varhaiskasvatuksen asiakasperheille osoitettuun kyselyyn saatiin määräaikaan mennessä yhteensä 100 vastausta. Kyselyyn vastanneet perhepäivähoidon (8 vastaajaa kunnallisessa pph:ssa) ja kunnallisen päiväkotihoidon (92 vastaajaa) asiakasperheet ovat hyvin tyytyväisiä nykyiseen palveluunsa.

Kaikista vastanneista (100 vastaajaa) perheistä:

- 10% piti palvelusetelillä hankittavaa yksityistä perhepäivähoitoa varten otettavana vaihtoehtona varhaiskasvatuksen järjestämisessä
- 29% vastaajista koki sen kenties mahdollisena
- 30% epätodennäköisenä
- 31% ei pitänyt sitä vaihtoehtona

Kyselyyn vastanneista perheistä 52% ei olisi valmis maksamaan ylimääräistä lapsikohtaista lisämaksua yksityiselle, palvelusetelillä toimivalle perhepäivähoitajalle. 30% voisi maksaa 50 euroa / kk / lapsi, 9% 100 euroa / kk / lapsi.

Palvelusetelin käyttöönoton kokonaisvaikutukset kunnalle on mahdollista analysoida vasta siinä vaiheessa, mikäli päädytään palvelusetelin käyttöönottoon perhepäivähoidon osalta ja toimintaan liittyvät yksityiskohdat on linjattu (esim. varahoitojärjestelyt, asiakasohjaus jne.).

Tampereen kaupunkiseudun kunnissa ei ole palveluseteliä käytössä perhepäivähoidossa. Mahdollinen käyttöönotto vaatisi erillisen kuntakohtaisen liitteen laatimisen ja maksatuskäytänteiden pohdinnan kuntatasolla.

Lisäksi on erittäin vaikea varmuudella ennakoida asiakasperheiden todellisia valintoja sekä perhepäivähoitajien osalta sitä, kuinka moni tosiasiallisesti siirtyisi perhepäivähoidon palvelusetelituottajaksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 82	15.08.2023
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 5	17.01.2024
Kunnanhallitus	§ 21	29.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 14	21.02.2024

Tässä selvityksessä tehty alustava laskelma seitsemän yksityisen hoidon tuella toimivan perhepäivähoitajan siirtymisestä palvelusetelituottajaksi tarkoittaa kustannusvaikutuksena kunnalle noin 36 000 euron lisävuosikulua.

Liite: Loppuraportti, selvitys palvelusetelin käyttöönottomahdollisuudesta yksityisessä perhepäivähoidossa

Lisätietoja: Sivistysjohtaja Nina Lehtinen, puh. 050 383 9789, varhaiskasvatuspäällikkö Mirva Ritari

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää

1. Merkitä tiedoksi selvityksen palvelusetelin käyttöönottomahdollisuudesta yksityisessä perhepäivähoidossa kunnanvaltuuston toimeksiannon mukaisesti; ja

2. Esittää selvityksen edelleen kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston käsiteltäväksi

Käsittely

Keskustelun kuluessa Tuukka Liuha esitti, että päätösehdotukseen lisätään kohta 3 seuraavasti:

”3. Lautakunta päättää käynnistää talousarviovalmistelun osana nykyisin yksityisessä päiväkotihoidossa käytetyn palvelusetelin käytön laajentamisen tuottajaneutraalisti myös yksityiseen perhepäivähoitoon ja ryhmäperhepäivähoitoon vuoden 2025 alusta.”

Keskustelun kuluessa Antti Kiiveri ja Piia Nurmela kannattivat Tuukka Liuhan muutosehdotusta.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että Tuukka Liuhan tekemää muutosehdotusta on kannatettu, joten asiassa tulee äänestää.

Puheenjohtaja ehdotti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä siten, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Tuukka Liuhan muutosehdotusta äänestävät EI. Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi ehdotukset yksimielisesti.

Suoritettua nimenhuutoäänestyksessä annettiin 7 JAA-ääntä (Backlund-Palander Birgit, Hemminki Hannele, Hytönen Erkki, Kairimo Hanna, Koivuluoma Mikko, Kunnas Jorma ja Lindholm Henri) ja 4 EI-ääntä (Kalliomäki Johanna, Kiiveri Antti, Liuha Tuukka ja Nurmela Piia).

Puheenjohtaja totesi, että äänin 7- 4 pohjaehdotus on voittanut äänestyksen ja se tulee kasvatus- ja opetuslautakunnan päätökseksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 82	15.08.2023
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 5	17.01.2024
Kunnanhallitus	§ 21	29.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 14	21.02.2024

Päätös Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti
1. Merkitä tiedoksi selvityksen palvelusetelin käyttöönottomahdollisuudesta yksityisessä perhepäivähoidossa kunnanvaltuuston toimeksiannon mukaisesti; ja
2. Esittää selvityksen edelleen kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että varhaiskasvatuspäällikkö Mirva Ritari poistui kokouksesta tämän pykälän päätöksenteon jälkeen klo 17.45.

Tiedoksi Kunnanhallitus, kunnanvaltuusto

Kunnanhallitus 29.01.2024 § 21

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus merkitsee omalta osaltaan tiedoksi saadun selvityksen ja esittää kunnanvaltuustolle selvityksen merkitsemistä tiedoksi.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että sivistysjohtaja Nina Lehtinen saapui kokoukseen ennen tämän pykälän käsittelyä klo 20.16.

Kunnanvaltuusto 21.02.2024 § 14
577/12.07.00.01/2023

Lisätietoja: Sivistysjohtaja Nina Lehtinen, puh. 050 383 9789, varhaiskasvatuspäällikkö Mirva Ritari, puh. 044 423 5908.

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto merkitsee selvityksen tiedoksi.

Päätös Kunnanvaltuusto merkitsi selvityksen tiedoksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että talousjohtaja Kari Auvinen ja yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.23.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokouksessa pidettiin tauko tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.23-18.28. Tauon päätyttyä puheenjohtaja totesi läsnäolijat kuten etusivulta ilmenee ja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Liitteet

Liite 6 Palveluseteliselvitys Lempäälän varhaiskasvatus loppuraportti 17012024

Kunnanhallitus	§ 86	11.04.2022
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 13	17.01.2024
Kunnanhallitus	§ 22	29.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 15	21.02.2024

Vastaus valtuustoaloitteeseen hävikkiruuan hyödyntämisestä

Kunnanhallitus 11.04.2022 § 86

Valmistelija vs. hallintojohtaja Riku Rekonen

Valtuutettu Tiina Wesslin jätti 36 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman aloitteen:

Hävikkiruuan hyödyntäminen

Kunnanvaltuusto lähetti valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 14 luvun 1 §:n kunnanhallitus on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja vs. hallintojohtaja Riku Rekonen 050 3839 076.

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää ohjata valtuustoaloitteen talousprosessiin ruokapalveluihin valmisteltavaksi.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.
Otteet	ruokapalvelupäällikkö, talousjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta 17.01.2024 § 13

Valmistelija Sivistysjohtaja Nina Lehtinen
Ruokapalvelupäällikkö Liisa Belaid

Valtuutettu Tiina Wesslin jätti 36 valtuutetun ja varavaltuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen. Aloitteen allekirjoittaneet esittivät, että Lempäälän kunta selvittää käytännöt ja aloittaa hävikkiruuaan hyödyntämisen lahjoittamalla tai myymällä sitä pientä maksua vastaan.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Ylijäämäruoan synnyn ehkäisy on ensisijainen tavoite ruokahävikin myynnin sijaan jo kannattavuudenkin näkökulmasta, sillä hävikin kustannuksiin sisältyvät raaka-ainekustannusten lisäksi myös ruoan valmistuksen ja mahdollisen kuljetuksen kustannukset. Ruokakasvatuksen

Kunnanhallitus	§ 86	11.04.2022
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 13	17.01.2024
Kunnanhallitus	§ 22	29.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 15	21.02.2024

keinoin voidaan vaikuttaa ylijäämäruoan ehkäisyyn hyvällä yhteistyöllä poikkihallinnollisesti, koska vain syöty ruoka ravitsee lapsia ja nuoria.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan 17.5.2023 (Kasvatus- ja opetuslautakunta 17.5.2023 § 63) kokouksessa on käsitelty ylijäämäruoan hyödyntämistä Lempäälän kunnassa ja tämän linjaavan keskustelun perusteella ruokapalvelu ja Lempäälän seurakunta jatkoi jo aiemmin alkanutta yhteistyötä yhteisöllisen ruokahetken merkeissä.

Yhteisöllisessä ruokahetkessä tarjotaan kouluilta jäänyttä ylijäämäruokaa kuntalaisille. Toimintamalli on ollut kysytty ja on saanut paljon hyvää palautetta. Tarkoituksena on myös löytää muita kolmannen sektorin toimijoita, joiden kanssa voisimme lisätä yhteistyötä mahdollisen ylijäämäruoan hyödyntämisessä. Yhteisöllisessä ruokahetkessä on päivittäin käynyt noin 40-50 henkilöä ja kävijämäärät ovat olleet nousussa.

Lisätietoja: Sivistysjohtaja Nina Lehtinen, puh. 050 383 9789.

Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.
Päätös	Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.
Tiedoksi	Ruokapalvelupäällikkö
Kunnanhallitus 29.01.2024 § 22	

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.
Merkittiin pöytäkirjaan, että sivistysjohtaja Nina Lehtinen poistui kokouksesta tämän pykälän päätöksenteon jälkeen klo 20.27.	
Tiedoksi	Ruokapalvelupäällikkö
Kunnanvaltuusto 21.02.2024 § 15 328/02.08.00/2022	

Lisätietoja: Sivistysjohtaja Nina Lehtinen, puh. 050 383 9789.

Kunnanhallitus	§ 86	11.04.2022
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 13	17.01.2024
Kunnanhallitus	§ 22	29.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 15	21.02.2024

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös Kunnanvaltuusto hyväksyi selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja totesi asian loppuun käsitellyksi.

Liitteet

Liite 7 VALTUUSTOALOITE_hävikkiruoka

Vireillä olevat vuosien 2020, 2021, 2022 ja 2023 aikana jätetyt valtuustoaloitteet ja kuntalaisaloitteet

Kunnanhallitus 12.02.2024 § 37

Valmistelija hallintojohtaja Riina Kivistö

Lempäälän kunnan hallintosäännön 14 luvun 1 §:n mukaan valtuutetuilla on aloiteoikeus. Aloitteita ei oteta heti käsiteltäväksi, vaan ne lähetetään kunnanhallituksen valmisteltavaksi. Kunnanhallituksen on vuosittain helmikuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Seuraavat vuosina 2020, 2021, 2022 ja 2023 jätetyt valtuustoaloitteet olivat vireillä vuoden 2023 loppuun mennessä. Aloitteisiin vastatessa ja vastausta valmisteltaessa huomioidaan aina sen hetkinen organisaatorakenne.

VALTUUSTOALOITTEET**Vireillä olevat valtuustoaloitteet vuodelta 2020:**

1. Valtuustoaloite puolueyhmiin kesken valmistelluista Lempäälän strategisia talouslinjauksista valtuuston hyväksyttäväksi Hämäläinen Totti ja muut 29.4.2020. Kunnanhallitus toteaa valtuustoryhmien puheenjohtajien neuvottelevan valtuustoaloitteen käsittelystä. Talousprosessi antaa asiaan tarvittavan asiantuntijatuon.
2. Valtuustoaloite Lempäälän kunnan julkisiin hankintoihin yhteiset linjaukset Nurmela Piia ja muut 27.5.2020. Aloite on valmistelussa talousprosessissa.

Vireillä olevat valtuustoaloitteet vuodelta 2021:

3. Valtuustoaloite Lemenen tuottaman nollapäästöisen energian hyödyntäminen, Blomqvist Mikko ja muut 28.4.2021
Aloite on valmistelussa yhdyskunnan palvelualueella yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa.

Vireillä olevat valtuustoaloitteet vuodelta 2022:

4. Valtuustoaloite hävikkiruuan hyödyntämisestä, Wesslin Tiina ja muut 23.2.2022. Aloite on valmistelussa ruokapalveluissa.
5. Valtuustoaloite yhteisöt osana elävää keskustaa, Havukainen Heikki ja muut 27.4.2022. Aloite on valmistelussa sivistyksen palvelualueella yhteisöpalveluissa.
6. Valtuustoaloite kunnan hankintojen koordinoimiseen, Seppälä Jani ja muut 25.5.2022. Aloite on valmistelussa talousprosessissa.

7. Valtuustoaloite Lempäälä-talo osallistuu Oranssit päivät -kampanjaan alkaen 25.11.2022 valaisemalla valittuja kohteita (esim. Lempäälä-talo) oranssiksi ". Huhtala Anita ja muut 25.5.2022. Aloite on valmistelussa henkilöstöprosessissa.

Vireillä olevat valtuustoaloitteet vuodelta 2023:

8. Valtuustoaloite Laadukkaampaa liikuntapaikkojen kehitystä. Totti Hämäläinen ja muut 22.11.2023. Aloite on valmistelussa yhdyskuntalautakunnalla.
9. Valtuustoaloite metsien suojelutoimenpiteiden kartoitus, Huhtala Anita ja muut 14.6.2023. Aloite on valmistelussa yhdyskunnan palvelualueella.

Kuntalaisaloitteet

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet. Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n mukaan luettelo aloitteista on esitettävä valtuustolle helmikuun loppuun mennessä.

Seuraavat valtuuston toimivallassa olevat kuntalaisaloitteet olivat vireillä vuoden 2023 loppuun mennessä.

Vireillä olevat kuntalaisaloitteet vuodelta 2020

1. Kasviruoka vaihtoehto Lempäälän kunnan kouluissa, jokaisena koulupäivänä Salminen Esa 4.3.2020. Aloite on valmistelussa ruokapalveluissa.
2. Liukukuljettimen rakentamiseen Telkäntaipaleeseen Seniorineuvosto 16.11.2020. Aloite on valmistelussa yhdyskunnan palvelualueella.

Vireillä olevat kuntalaisaloitteet vuodelta 2021

3. Sarapistontielle ja Kyrönpalontielle roskiksia koiranjätöksille, Agge Jaana 28.2.2021. Aloite on valmistelussa yhdyskunnan palvelualueella.
4. Jalkakäytävä Hattulanmäentieltä Tampereentietä pitkin Kuljuntielle, Pärssinen Viivi 7.4.2021. Aloite on valmistelussa yhdyskunnan palvelualueella.
5. Kiertoliittymä Kuljuun Tampereentielle Linnajärventien ja Kuljun Asematien risteykseen, Löfman Katja 27.8.2021. Aloite on valmistelussa yhdyskunnan palvelualueella.
6. Jalkakäytävän teko Kylmäkorventielle jalankulkijoiden turvallisuuden takaamiseksi, Haavisto Maiju 4.10.2021. Aloite on valmistelussa yhdyskunnan palvelualueella.

Vireillä olevat kuntalaisaloitteet vuodelta 2022

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 37
§ 16

12.02.2024
21.02.2024

7. Kuntalaisaloite: Toimintatiloja ja koulutusmahdollisuuksia nuorille romaneille Maire Lehtikorpi 12.9.2022. Aloite on valmistelussa sivistyksen palvelualueella ja työllisyyspalveluissa.

Vireillä olevat kuntalaisaloitteet vuodelta 2023

8. Kuntalaisaloite Vanattarantien liikenteen rauhoittaminen ja Kuljun koululle vievän reitin turvallisuustoimet Ollipekka Jaanisalo 26.10.2023. Aloite on valmistelussa yhdyskunnan palvelualueella.
9. Kuntalaisaloite: Korotettu hidaste Moisionaukean eteläpään Henri Kalliomeri 29.11.2023. Aloite on valmistelussa yhdyskunnan palvelualueella.

Lisätietoja hallintojohtaja Riina Kivistö 040 133 7485

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se merkitsee aloitteiden johdosta tehdyt toimenpiteet tietoonsa saatetuiksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Palvelualueiden johtoryhmät

Kunnanvaltuusto 21.02.2024 § 16
152/00.01.02/2022

Lisätietoja hallintojohtaja Riina Kivistö 040 133 7485

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto merkitsee aloitteiden johdosta tehdyt toimenpiteet tietoonsa saatetuiksi.

Päätös

Kunnanvaltuusto merkitsi aloitteiden johdosta tehdyt toimenpiteet tietoonsa saatetuiksi.

Tiedoksi

Palvelualueiden johtoryhmät

Valtuustoaloitteet

Kunnanvaltuusto 21.02.2024 § 17
152/00.01.02/2022

Valmistelija hallintojohtaja Riina Kivistö

Lempäälän kunnan hallintosäännön 14 luvun 1 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuutetuilla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloite on sitä enenpää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n mukaan aloitteen käsittelee 8 kuukauden kuluessa se viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa.

Kunnanvaltuusto vastaanotti kokouksessa seuraavan valtuustoaloitteen:

Valtuutettu Satu Kosola jätti 33 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen ”Kevyen liikenteen väylien kunnossapidon nostaminen yhtä tärkeäksi kuin ajoväylien”.

Lisätietoja hallintojohtaja Riina Kivistö, puh. 040 133 7485

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Liitteet

Liite 8 valtuustoaloite kevyen liikenteen väylien kunnossapito

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 8, § 9, § 10, § 14, § 15, § 16, § 17

MUUTOKSENHAKUKIELTO §

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 11, § 12, § 13**KUNNALLISVALITUS §**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusaika ja päätöksen tiedoksisaanti

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksiantopäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lasketa määräaikaan.

Tiedoksisaanti kaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymispäätöksestä

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan kuitenkin tulleen asianosaisen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi tietoverkossa.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle viraston aukioloaikana. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös sähköisesti tai faksilla. Valituksen on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä, riippumatta siitä, toimitetaanko valitus postitse vai sähköisesti.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Puhelinnumero 029 56 42210

Faksi 029 56 42269

sähköposti hameenlinna.hao@oikeus.fi

virka-aika: klo 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero ja sähköposti, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä peritään muutoksenhakuasian vireillepanijalta [tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) mukainen oikeudenkäyntimaksu, joka on suuruudeltaan 270 euroa. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä valittajan eduksi.